

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1 - 6

(1) První setkání Kateřiny a Petruchia, hlavních postav komedie Zkrocení zlé ženy od Williama Shakespeara, patří k velmi slavným divadelním scénám. Kateřina má jazyk ostrý jako meč a nelítostně jím Petruchia seká. Petruchio však její ***** odráží s lehkostí, nakonec ji zkotří, a dokonce si věří natolik, že chce přátelům předvést výsledek svého úsilí. Vsadí se s nimi o to, kdo má poslušnější ženu, a sázku vyhraje. Když totiž muži vyzvou své manželky, aby za nimi okamžitě přišly, poslechne pouze Kateřina. Navíc na požádání Petruchia pronese mravokárnou řeč o ženské poslušnosti. Ohňostroj slovních hříček z úvodu hry s touto řečí nyní již mírumilovné Kateřiny silně ***** . Je ale Kateřina opravdu zkrocena a je její závěrečný monolog jednoznačným triumfem Petruchia? Anebo mluví ironicky a myslí si pravý opak toho, co říká? Obě tyto interpretace celou hru zjednodušují. Důležité je, že Petruchio nepřiměl svou ženu k pokornému mlčení, které patřilo k dobovému stereotypu správné manželky.

(2) Význam této závěrečné divadelní akce vynikne ještě víc, **provedeme-li** s textem hry malý experiment: část Kateřinina textu dáme do úst Petruchiovi. Přesně to samé udělal anglický dramatik David Garrick ve své adaptaci Shakespearova dramatu, příznačně nazvané Kateřina a Petruchio. Na konci Garrickovy hry řekne Petruchio to, co v Shakespearově hře říká Kateřina: „Stydím se za ženy, co hloupě válčí, / když měly by spíš snažně prosit o mír, / co panovačně prosazují svou, / když s láskyplnou péčí mají sloužit.“ Garrick tak potvrzuje dominantní mužskou roli Petruchia. To je ovšem konec prvoplánový, tedy bytostně neshakespearovský. Rozdíl mezi oběma díly lze vyjádřit slovní hříčkou. Zatímco v závěru Garrickovy hry Kateřina poslouchá Petruchia, v závěru Shakespearovy komedie Petruchio poslouchá Kateřinu.

1 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), či nikoli (N). A N

- 1.1 První scéna Shakespearovy hry Zkrocení zlé ženy začíná setkáním Kateřiny a Petruchia.
- 1.2 Garrickova hra Kateřina a Petruchio vznikla později než Shakespearova hra Zkrocení zlé ženy.
- 1.3 Na konci Garrickovy hry Kateřina a Petruchio říká Petruchiovy repliky ze hry Zkrocení zlé ženy postava Kateřiny.
- 1.4 Postava Kateřiny ze Shakespearovy hry Zkrocení zlé ženy odpovídá ve všech aspektech typické představě o správné manželce v Shakespearově době.

2 Na každé ze dvou vynechaných míst (***) ve výchozím textu patří jedno slovo. Ve které z následujících možností jsou uvedena obě tato slova v pořadí odpovídajícím výchozímu textu?**

(Význam slov ve správném řešení musí odpovídat kontextu výchozího textu.)

- A) invektivy – koncipuje
- B) ignoranci – koncipuje
- C) invektivy – kontrastuje
- D) ignoranci – kontrastuje

3 Kterou z následujících možností lze nahradit výraz provedeme-li tak, aby význam příslušného souvětí zůstal zachován?

(Posuzovaný výraz je ve výchozím textu vyznačen tučně.)

- A) ačkoli provedeme
- B) neboli provedeme
- C) jelikož provedeme
- D) jestliže provedeme

4 Vypište z první části výchozího textu tři přídavná jména, která mají dva kořeny.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

5 Který z následujících spisovatelů se během svého života mohl setkat s anglickým dramatikem Williamem Shakespearem?

(Posuzujte pouze časové hledisko.)

- A) Honoré de Balzac
- B) Miguel de Cervantes
- C) George Gordon Byron
- D) Johann Wolfgang Goethe

6 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Ve výchozím textu jsou podtržena dvě souvětí.
- B) Ve výchozím textu jsou podtrženy dvě věty jednoduché.
- C) V první části výchozího textu je podtrženo souvětí, v druhé části výchozího textu je podtržena věta jednoduchá.
- D) V první části výchozího textu je podtržena věta jednoduchá, v druhé části výchozího textu je podtrženo souvětí.

7 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána pravopisně správně (A), či nikoli (N).

- 7.1 Vášniví sběratelé dorazili na aukci jen kvůli pamětní medaili z ryzího zlata.
- 7.2 Každodenní úklid celého bytu vnímala už od dětství jako plýtvání časem i energií.
- 7.3 Se zájmem jsme pozorovali lvi, kteří silnými čelistmi trhali veliké kusy syrového masa.
- 7.4 Ze všech cizojazyčných filmů, které se na festivalu promítaly, nás oslovily jen dva francouzské snímky.

8 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- A) Když slunce pálilo, sedávala s ním na požárním žebříku a drnkala na kytaru. Někdy také trochu chraplavým hlasem zpívala.
- B) Bydlel jsem v tom domě asi týden, když mou pozornost upoutala dopisní schránka bytu 2. Na vizitce stálo: Slečna Holiday Golightlyová, na cestách. Během léta jsem o slečně Golightlyové zjistil hodně věcí. Všiml jsem si třeba koše na odpadky u jejích dveří.
- C) Vždycky byla roztrhána jakoby na záložky do knih. Slova jako nezapomeň a piš se vyskytovala na těchto papírcích nejčastěji. Pak ještě smutno a láska. Brzy jsem také odhalil, že má kocoura, rezavě žíhaného jako nějaká divoká šelma.
- D) Jeho obsah mi prozradil, že slečna Golightlyová čte bulvární časopisy, že kouří cigarety Picayunes nebo že jí vlasy tak zestrakatěly jejím přičiněním. Z téhož pramene jsem se rovněž dozvěděl, že dostává řadu psaníček od vojáků.
- E) Přeskakoval jí jako mutujícímu chlapci. Hrála ale moc dobře. Uměla všechny populární songy i drsně sentimentální tulácké popěvky vonící borovými lesy. Jakmile jsem ji slyšel hrát, vždy jsem si potichu stoupl k oknu. Slečna Golightlyová si dlouho mou existenci vůbec neuvědomovala. Naše známost pokročila až jednoho zářijového večera.

8.1

8.2

8.3

8.4

8.5

9 Ve které z následujících možností je slovo aby částicí, nikoli spojkou?

- A) Aby měla více času na své zájmy, začal jí pravidelně pomáhat s úklidem.
- B) Když jsem po flámu zaspal do práce, máma mi řekla: „Aby tě husa kopl.“
- C) Podpořili jsme na poradě jeho návrhy, aby konečně viděl, že za ním stojíme.
- D) „Nechtěla jsem ti to říkat,“ pronesla potichu, „aby ti to neublížilo, ale vem to čert.“

10 Ve které z následujících možností jsou všechna slova zapsána pravopisně správně?

A) sluchový vjem, zásadní objev, vypadal tajemně

B) zákaz vjezdu, interní obježník, kytička pomněnek

C) závěrečné vysvědčení, přátelské oběti, mělký potok

D) neznámý turista, zběsilý závod, zapomětlivý student